

ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนถึงเขตต่อมศึกษา
ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ฉะเชิงเทรา เขต 2

นายทรงศักดิ์ พิทักษ์มงคล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์
พ.ศ. 2554
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

**ADMINISTRATIVE FACTORS AFFECTING ENVIRONMENTAL
EDUCATION IN SCHOOL UNDER CHACHOENGSAO
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2**

Mr. Songsak Pitakmongkon

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education Program in Educational Administration

Rajabhat Rajanagarindra University

2011

ชื่อวิทยานิพนธ์

ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอน

สิ่งแวดล้อมศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2

ผู้วิจัย

นายทรงศักดิ์ พิทักษ์มงคล

ประธานกรรมการที่ปรึกษา

ดร.ทวีศิลป์ กุลนาคดล

กรรมการที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์นายแพทย์ อมรเลิศสินไทย

คณะกรรมการสอบ

.....ประธานกรรมการ

(ดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์)

.....กรรมการ

(ดร.ทวีศิลป์ กุลนาคดล)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์นายแพทย์ อมรเลิศสินไทย)

.....กรรมการ

(ดร.พจน์ย์ มั่งคั่ง)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริวัฒน์ จิระเดชประไพ)

คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์นี้

เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สายฝน เสกขุนทด)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ชื่อวิทยานิพนธ์	ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2
ผู้วิจัย	นายทรงศักดิ์ พิทักษ์มงคล
ปริญญา	ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา	2554
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	ดร.ทวีศิลป์ กุลนาคดล
กรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์นภาพร อมรเลิศสินไทย

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2 กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยคือ บุคลากรทางการศึกษาได้แก่ผู้บริหาร และครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2 จำนวน 320 คน ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นและสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบนำตัวแปรอิสระทั้งหมด มาสร้างเป็นสมการถดถอย ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัจจัยภายนอกสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและวัฒนธรรม ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านการเมืองและกฎหมาย และด้านสิ่งแวดล้อม สถานศึกษานำไปใช้ในการบริหารจัดการ ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง และปัจจัยภายในสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ และด้านการจัดการ สถานศึกษานำไปใช้ในการบริหารจัดการ อยู่ในระดับมาก

2. การจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาของสถานศึกษา ในภาพรวมพบว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ ดังนี้ ด้านการวางแผนการสอน ด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ ด้านการนำหลักสูตรมาใช้ ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร และด้านการวัดผล ประเมินผล ตามลำดับ

3. ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา ด้านปัจจัยภายนอกสถานศึกษาพบว่า ด้านการเมืองและกฎหมาย ด้านสังคมและวัฒนธรรม และด้านสิ่งแวดล้อม เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สามารถพยากรณ์และทำนายความสำเร็จได้ร้อยละ 54.50 ด้านปัจจัยภายในสถานศึกษา พบว่า ด้านการจัดการ ด้านวัสดุอุปกรณ์ และด้านบุคลากร เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสามารถพยากรณ์และทำนายความสำเร็จได้ร้อยละ 77.20

คำสำคัญ: ปัจจัยการบริหาร, การจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา

Thesis title: ADMINISTRATIVE FACTORS AFFECTING ENVIRONMENTAL
EDUCATION IN SCHOOL UNDER CHACHOENGSAO
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

Researcher: Mr. Songsak pitakmongkon

Degree: Master of Education (Educational Administration)

Year : 2011

Thesis advisor: Taweasilp Koolnaphadol, Ed.D.

Thesis co-advisor: Asst. Prof. Napaporn Amornlertsinthalai

ABSTRACT

The purpose of this research was to study the administrative factors affecting environmental education in schools under Chachoengsao Educational Service Area Office 2. The samples composed of 320 administrators and teachers from schools under the jurisdiction of Chachoengsao Educational Service Area Office 2 were obtained by stratified random sampling and multi-stage random sampling. The instrument was a five-scale-questionnaire. The statistics used in analyzing the data were mean, standard deviation, and multi-regression analysis to construct a regression algebraic equation.

1) The overall administrative factors were at a moderate level. When considered separately, the external and internal factors revealed that the overall external factor consisted of economics, sociality, culture, science, technology, politics, law and environment were found at a moderate level. The internal factor consisted of personnel, budget, facilities and management were at a high level.

2) The overall aspect of environmental education were found at a moderate level. When considered separately, the result revealed that the aspects of instructional planning, instructional aids and learning resource implementation, curriculum, implementation, learning and teaching process, learning and teaching process, learner's activities and evaluation-assessment process were ranked by mean scores respectively.

3) The administrative factors affecting environmental education, when considered the external factors revealed that the aspects of politics, law, sociality, culture, environment affected on the administrative environmental education were found statistically significant difference at .05 level, and was able to predict for success of 54.50 percent. When considered the overall external factors revealed that the aspects of management, facilities and personnel affected on the administrative environmental education were found statistically significant difference at .05 level, and was able to predict for success of 77.20 percent.

Keywords: Administrative Factor, Environmental Education

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ ด้วยความกรุณาจากคณะกรรมการที่ปรึกษาทุกท่าน
ขอกราบขอบพระคุณ ดร.ทวิศิลป์ คุณนภาดล ประธานกรรมการที่ปรึกษาและผู้ช่วยศาสตราจารย์
นภาพร อมรเลิศสินไทย กรรมการที่ปรึกษา ที่ได้สละเวลาให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบ และ
แก้ไขวิทยานิพนธ์เล่มนี้จนสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.ศิริวัฒน์ จิระเดชประไพ ดร.พจนีย์ มั่งคั่ง นางสาวศศิณัฐ หงส์ภู นายอนันต์ รัตน์ประพันธ์ และ
นายประสาร เสวตรสุพร ที่ให้ความกรุณาตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัยในครั้งนี้
ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่าน

ขอขอบคุณคณาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนรินทร์ที่ได้ส่งสอนให้ข้าพเจ้าได้มีความรู้
จนสามารถทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยดี

ขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนรินทร์ ผู้อำนวยการสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาจะเข็งเทรา เขต 2 ที่กรุณาประสานงานทำหนังสือแจ้งขอความร่วมมือ
ในการกรอกแบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลงานวิจัย ขอขอบคุณผู้บริหารสถานศึกษาและ
คณะครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเข็งเทรา เขต 1 และ เขต 2 ที่กรุณา
ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยเล่มนี้

ขอขอบคุณ คุณนิรันดร์ เรือนอินทร์ ที่ให้คำแนะนำเรื่องการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม
คอมพิวเตอร์ และรูปแบบรายงานผลการวิจัย

คุณค่าของวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นการตอบแทนพระคุณของบิดา มารดา ครู
อาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่าน

นายทรงศักดิ์ พิทักษ์มงคล

หน้าอนุมัติ.....	ค
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ฐ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
1.3 ความสำคัญของการวิจัย.....	3
1.4 ขอบเขตการวิจัย.....	4
1.5 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	6
1.6 สมมติฐานการวิจัย.....	8
1.7 คำนิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
2.1 สิ่งแวดล้อมศึกษา.....	11
2.2 การจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา.....	17
2.3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา.....	46
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	76
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	85
3.1 ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง.....	85
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.....	87
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	89
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	89
บทที่	หน้า
3.5 แผนปฏิบัติการวิจัย หรือขั้นตอนการทำวิจัย.....	92

4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	93
4.1 ตอนที่ 1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2.....	94
4.2 ตอนที่ 2 ระดับปัจจัยการบริหารการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2.....	96
4.3 ตอนที่ 3 ระดับการดำเนินการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา.....	98
4.4 ตอนที่ 4 ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2.....	99
4.5 สรุปผลการวิเคราะห์.....	106
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	110
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	110
5.2 อภิปรายผล.....	112
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	122
รายการอ้างอิง.....	125
ภาคผนวก.....	134
ภาคผนวก ก หนังสือราชการ.....	135
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	142
ภาคผนวก ค การหาคณภาพเครื่องมือความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC).....	160
ภาคผนวก ง รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	166
ภาคผนวก จ กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูล.....	169
ประวัติผู้วิจัย.....	171

ตาราง	หน้า
1 แสดงจำนวนสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างแยกเป็นรายอำเภอของสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามะเข็ญตรา เขต 2.....	86
2 แสดงกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	87
3 แสดงสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	95
4 แสดงค่าเฉลี่ยค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของปัจจัยการบริหาร.....	97
5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับการจัดการเรียนการสอน สิ่งแวดล้อมศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มะเข็ญตรา เขต 2.....	98
6 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารด้านปัจจัยภายนอก กับการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามะเข็ญตรา เขต 2.....	100
7 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารด้านปัจจัยภายใน สถานศึกษากับการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามะเข็ญตรา เขต 2.....	101
8 แสดงผลการวิเคราะห์การถดถอยของปัจจัยการบริหารด้านปัจจัยภายนอก ของสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามะเข็ญตรา เขต 2.....	102
9 แสดงผลการวิเคราะห์การถดถอยของปัจจัยการบริหารด้านปัจจัยภายใน ของสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามะเข็ญตรา เขต 2.....	103
10 แสดงผลการวิเคราะห์การถดถอยของปัจจัยการบริหารด้านปัจจัยภายนอก สถานศึกษา และด้านปัจจัยภายในสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอน สิ่งแวดล้อมศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มะเข็ญตราเขต 2.....	105
11 แสดงผลการวิเคราะห์หาค่า IOC ของแบบสอบถาม.....	162
12 แสดงกลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนที่ให้ข้อมูล.....	167

ภาพ	หน้า
1 กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	7
2 แสดงแผนปฏิบัติการวิจัยหรือขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	92

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี